

Bruxelles, 19 noiembrie 2021
(OR. en)

14108/21

DEVGEN 206
ACP 116
RELEX 992
SUSTDEV 159
COHAFA 84
ONU 135
CLIMA 395

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Data: 19 noiembrie 2021

Destinatar: Delegațiile

Nr. doc. ant.: 13440/21

Subiect: Apa în cadrul acțiunii externe a UE
- Concluziile Consiliului (19 noiembrie 2021)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind apa în cadrul acțiunii externe a UE, astfel cum au fost adoptate de Consiliu la cea de a 3828-a reuniune a sa, derulată la 19 noiembrie 2021.

Concluziile Consiliului privind apa în cadrul acțiunii externe a UE

1. Consiliul reliefează importanța strategică a apei, în special pentru dezvoltarea durabilă, reducerea sărăciei, securitatea alimentară și nutrițională, dezvoltarea umană, acțiunile climatice, protecția mediului, conservarea biodiversității și a ecosistemelor, acțiunile umanitare, pacea și stabilitatea. Consiliul subliniază că apa este esențială pentru sistemele de mediu, sociale, culturale și economice la nivel mondial, regional și local, recunoscând în același timp presiunile antropice tot mai mari asupra calității și cantității resurselor de apă la nivel mondial și faptul că impactul schimbărilor climatice se resimte în principal prin intermediul apei.
2. Consiliul reamintește concluziile sale din 17 iunie 2019, de aprobare a orientărilor UE în materie de drepturi ale omului cu privire la apa potabilă sigură și la salubritate. Consiliul subliniază că este important ca aceste drepturi să fie protejate și promovate în concordanță cu angajamentul asumat în Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă de a „nu lăsa pe nimeni în urmă”, precum și să se acorde o atenție deosebită copiilor, persoanelor cu handicap și egalității de gen, garantând totodată exercitarea drepturilor la apă potabilă sigură și la sanitație pentru toate femeile și fetele, precum și participarea lor egală, incluzivă, eficientă și semnificativă a în această privință. După cum a scos din nou în evidență pandemia de COVID-19, este esențial să existe o colaborare transsectorială între domeniile apei, salubrității și igienei (WASH) și sănătate pentru ca pregătirea pentru epidemii și combaterea acestora să aibă succes. De asemenea, Consiliul reamintește concluziile sale din 14 iunie 2021 privind consolidarea angajamentului Echipei Europa față de dezvoltarea umană și subliniază importanța abordării holiste „O singură sănătate” (One Health).

3. Consiliul reafirmă că accesul abordabil la WASH este o condiție esențială pentru sănătatea publică și dezvoltarea umană și amintește că UE își menține angajamentul față de promovarea, apărarea și exercitarea tuturor drepturilor omului și față de punerea în aplicare deplină și efectivă a Platformei de acțiune de la Beijing și a Programului de acțiune al Conferinței internaționale pentru populație și dezvoltare (CIPD), precum și a rezultatelor conferințelor de revizuire a acestora și, în acest context, își menține angajamentul față de sănătatea sexuală și reproductivă și drepturile aferente. În acest sens, UE își reiterează angajamentul față de promovarea, apărarea și exercitarea dreptului fiecărei persoane de a avea control deplin asupra aspectelor legate de sexualitatea sa și de sănătatea sa sexuală și reproductivă și de a hotărî în mod liber și responsabil cu privire la aceste aspecte, fără discriminare, coerciție sau violență. UE subliniază în plus necesitatea unui acces universal la informații, la educație și la servicii de sănătate care să fie vaste, de calitate și la un preț abordabil în materie de sănătate sexuală și reproductivă, inclusiv la o educație vastă în materie de sexualitate.
4. Consiliul reamintește concluziile sale din 19 noiembrie 2018 privind diplomația în domeniul apei și reiterează angajamentul diplomatic al UE privind apa, în special cooperarea transfrontalieră în domeniul apei, ca instrument pentru pace, securitate și stabilitate, cerând să se continue punerea în aplicare a acestora și să se sporească sinergiile dintre diplomația în domeniul apei, cea din domeniul climei și cea din domeniul energiei, precum și cu biodiversitatea și securitatea alimentară și nutrițională. Consiliul salută activitățile statelor membre de sprijinire a cooperării transfrontaliere în domeniul apei în diferite contexte regionale prin activitățile lor de gestionare a apei și de diplomație în domeniul apei.
5. Consiliul subliniază că este necesar să se abordeze chestiunile legate de apă ca parte integrantă a prevenirii, soluționării și stabilizării conflictelor, inclusiv prin consolidarea capacităților, în special în ceea ce privește medierea. În acest sens, Consiliul evidențiază necesitatea de a dezvolta și de a utiliza toate instrumentele necesare de cartografiere a riscurilor legate de apă, sistemele de alertă timpurie, expertiza necesară și reducerea și gestionarea riscurilor de dezastre, bazate pe abordări sensibile la conflicte, ținând seama de dimensiunea de gen și întemeiate pe drepturile omului. Întrucât cooperarea în chestiunile legate de apă, mai ales în context transfrontalier, reprezintă un prilej pentru măsuri care pot contribui la pace, este important să se țină seama de riscurile și indicatorii legați de apă în cadrul analizei conflictelor și al instituirii de programe în statele fragile și în zonele afectate de conflicte, precum și în cadrul conceperii și al desfășurării misiunilor PSAC în teatrele de conflict.

6. Consiliul este preocupat de faptul că, potrivit celui mai recent raport al ONU privind apa, obiectivul de dezvoltare durabilă (ODD) 6 – „Asigurarea disponibilității și a gestionării durabile a apei și a salubrității pentru toți” rămâne extrem de departe de grafic și subfinanțat. Prin urmare, Consiliul solicită să se continue consolidarea dimensiunii apei în cadrul acțiunilor externe ale UE și al agendelor ONU, în conformitate cu cadrul mondial de accelerare al ODD 6. Dată fiind relevanța sa pentru toate ODD-urile, apa este esențială pentru punerea în aplicare cu succes a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, precum și pentru alte acorduri și angajamente internaționale, cum ar fi Acordul de la Paris privind schimbările climatice, Noua agendă urbană, Convenția privind diversitatea biologică, Convenția ONU privind combaterea deșertificării și Cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre. Consiliul recunoaște valoarea ridicată a instrumentelor elaborate în temeiul Convenției privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontaliere și a lacurilor internaționale, inclusiv a Protocolului CEE-ONU/OMS privind apa și sănătatea pentru stabilirea de obiective naționale pentru punerea în aplicare a ODD-urilor legate de apă, precum și a orientărilor practice privind evaluarea situației în ceea ce privește accesul echitabil la apă și la condiții salubre.
7. Consiliul subliniază că este necesar să se consolideze multilateralismul și dialogul privind apa, ONU jucând un rol central, inclusiv prin sprijinirea punerii în aplicare a cadrului mondial de accelerare a ODD 6 și prin instituirea unui nou trimis special al ONU pentru apă; în plus, subliniază importanța unei coordonări eficiente și a coerenței activității ONU în domeniul apei, în special prin consolidarea ONU-Apă.

8. Consiliul salută Conferința ONU din 2023 privind apa drept un prilej de a mobiliza toate părțile interesate și toate sectoarele și de a cataliza în continuare impulsul politic privind apa, cu o singură voce a UE și o poziție proactivă. Consiliul solicită rezultate concrete ale conferinței, cu scopul de a accelera realizarea obiectivelor și a ținutelor legate de apă și de a readuce ODD 6 în grafic. Consiliul salută rezultatele reuniunii la nivel înalt ținută de președintele Adunării generale din 2021 de la New York și sprijină mesajele-cheie și recomandările din cadrul „Dialogurilor privind apa orientate spre rezultate” derulate la Bonn în 2021 și așteaptă cu interes viitoarele conferințe privind apa, care vor contribui la pregătirea Conferinței privind apa din 2023, reamintind contribuția statelor membre la proces prin găzduirea unora dintre aceste conferințe. Există o nevoie urgentă la nivel mondial de mai multă incluziune, de mai multe acțiuni și angajamente concrete în cadrul abordărilor transsectoriale pentru a atinge ținutele și obiectivele legate de apă. Consiliul consideră că UE și statele sale membre ar trebui să elaboreze obiective și poziții comune în lumina Conferinței privind apa din 2023.
9. Consiliul subliniază că este important ca UE și statele sale membre să acorde mai multă atenție apei în cadrul dialogurilor politice, la nivel local, regional și multilateral, în cadrul proceselor interguvernamentale și al forurilor internaționale, inclusiv al celor privind schimbările climatice, biodiversitatea, mediul, sistemele alimentare, energia, sănătatea, dezvoltarea umană și oceanele. În acest scop, Consiliul subliniază importanța dialogurilor periodice cu toate părțile interesate relevante, inclusiv cu societatea civilă, cu un accent deosebit pe incluziunea grupurilor marginalizate și vulnerabile și pe abordările conduse la nivel local, precum și pe protecția apărătorilor drepturilor omului, inclusiv a apărătorilor drepturilor omului din domeniul mediului.
10. Consiliul invită toți membrii Echipei Europa să se ocupe de lacunele din sectorul apei, inclusiv de finanțare, guvernare și capacitate, și să împărtășească standardele, know-how-ul, experiențele și resursele UE. În acest sens, Consiliul reafirmă necesitatea de a accelera cercetarea și inovarea, schimbul de date și de cunoștințe, sprijinind în același timp tranziția către soluții digitale în domeniul apei, inclusiv prin implicarea în consolidarea capacităților.

11. Reamintind necesitatea de a elimina deficitul de finanțare în domeniul apei, Consiliul salută eforturile de mobilizare a finanțării inovatoare și incluzive din surse publice și private, precum și din surse internaționale și interne. Consiliul subliniază că este important să se garanteze că aspectele legate de apă și de sanitație sunt incluse în discuțiile privind finanțarea pentru dezvoltare și în punerea în aplicare a Agendei de acțiune de la Addis Abeba. Consiliul sprijină dezvoltarea finanțării durabile din partea UE și subliniază necesitatea unor investiții echilibrate în gestionarea apei, în accesul la apă, în sanitație și igienă, atât în zonele rurale, cât și în cele urbane, inclusiv ca parte a sistemelor de sănătate și de învățământ, precum și în contexte umanitare, îmbunătățind calitatea apei și consolidând reziliența la schimbările climatice, consolidând cooperarea transfrontalieră în domeniul apei și respectând egalitatea de gen, drepturile omului și standardele de durabilitate. Consiliul este conștient de impactul unui nivel inadecvat al serviciilor de sanitație și al tratării apelor reziduale asupra calității apei, biodiversității, sănătății și demnității umane. Consiliul solicită să se promoveze utilizarea eficientă și durabilă a apei ca prioritate în toate sectoarele, ori de câte ori este posibil.
12. Consiliul subliniază importanța guvernantei apei și rolul gestionării integrate a resurselor de apă (GIRA), proces central care promovează dezvoltarea coordonată și gestionarea durabilă a apei, a terenurilor și a resurselor conexe pentru a spori bunăstarea economică și socială în mod echitabil, fără a compromite durabilitatea ecosistemelor vitale. Consiliul reiterează importanța legăturii strânse dintre apă, alimentație, energie și ecosistem pentru abordarea sinergiilor și a compromisurilor privind apa în cadrul acțiunii externe a UE.
13. Consiliul subliniază importanța GIRA pentru consolidarea rezilienței societăților din toate mediile socioeconomice și din toate ecosistemele, pentru a face față pericolelor naturale și pentru a reduce toate riscurile generate de dezastre și fenomene extreme legate de apă, precum și de fenomene cu evoluție lentă, cum ar fi creșterea nivelului mării. În plus, sistemele și infrastructurile GIRA, inclusiv cele legate de WASH, ar trebui să fie mai reziliente și neutre din punct de vedere climatic. Consiliul subliniază că acțiunile privind apa trebuie să fie mai bine integrate în acțiunea externă a UE și în finanțarea din domeniul atenuării schimbărilor climatice și al adaptării la acestea, precum și prin Cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre și pregătirea pentru acestea. Consiliul solicită o mai bună includere și aliniere a acțiunilor privind apa, inclusiv a WASH, la strategiile și planurile naționale privind clima din cadrul CCONUSC și un accent mai puternic pe cooperarea transfrontalieră și regională în ceea ce privește aspectele legate de apă și de climă.

14. Consiliul evidențiază rolul esențial al conservării și refacerii ecosistemelor acvatice, în special a zonelor umede, în promovarea dezvoltării umane, în protejarea diversității biologice, în reducerea poluării apei și în intensificarea acțiunilor de combatere a schimbărilor climatice în concordanță cu Pactul verde european și cu Acordul de la Paris privind schimbările climatice. Consiliul subliniază relevanța soluțiilor bazate pe natură, a GIRA, a abordărilor intersectoriale și de la sursă la mare, a managementului integrat al zonelor costiere, a principiilor economiei circulare și a strategiilor mai puțin poluante. De asemenea, Consiliul recunoaște că, prin adoptarea rezoluției privind drepturile omului și mediul, Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU din 23 martie 2021 ia act de recomandările ca toate statele să pună în aplicare o abordare bazată pe drepturile omului în ceea ce privește guvernanta apei și ca echilibrarea nevoilor umane în materie de apă în raport cu sănătatea ecosistemelor acvatice, concomitent cu garantarea exercitării drepturilor omului, să fie una dintre principalele provocări ale secolului XXI.
15. Consiliul subliniază că abordările care țin seama de nevoile persoanelor cu handicap și cele transformatoare care abordează cauzele profunde ale inegalității de gen sunt esențiale pentru ca toți să beneficieze de acces la servicii WASH abordabile financiar și ca acestea să le consolideze capacitatea de acțiune. De asemenea, Consiliul solicită să se îmbunătățească analiza și înțelegerea consecințelor diferențiate în funcție de gen ale intervențiilor în domeniul apei, pentru a contribui la politicile și acțiunile care integrează dimensiunea de gen.
16. În ceea ce privește conexiunea dintre domeniul umanitar, dezvoltare și pace, Consiliul reafirmă necesitatea unei mai mari complementarități între acțiunile umanitare, de dezvoltare și în favoarea păcii pentru a sprijini siguranța și securitatea resurselor de apă, personalul din domeniul apei – în special personalul din domeniul sanitației – și infrastructura de alimentare cu apă, prin promovarea respectării dreptului internațional umanitar (DIU), a dreptului internațional al drepturilor omului (DIDO) și a drepturilor internaționale ale lucrătorilor. Consiliul solicită să se sporească protecția lucrătorilor umanitari care furnizează asistență vitală și infrastructuri critice împotriva oricărui tip de evenimente adverse, fie ele naturale, accidentale sau deliberate. Consiliul solicită să se consolideze procesele și analizele conexe care implică mai multe părți interesate pentru a îmbunătăți dovezile, politicile și implementarea intervențiilor, permițând astfel persoanelor care activează în domeniul umanitar, al dezvoltării și al păcii să colaboreze mai bine de-a lungul conexiunii pentru a răspunde nevoilor urgente și pentru a interveni mai devreme pentru a se ocupa de cauzele profunde și a împiedica declanșarea crizelor umanitare în domeniul apei și al sanitației.

17. Consiliul reiterează importanța acțiunilor de integrare regională, solicită să se promoveze cooperarea transfrontalieră și regională în domeniul apei, inclusiv în ceea ce privește acviferele, ca factor esențial al dezvoltării durabile, al tranziției verzi și al păcii și solicită să se pună un accent reînnoit, în mod coordonat, pe importanța aderării și adeziunii la convențiile ONU, la acordurile transfrontaliere și la cadrele instituționale referitoare la apă.
-